

Karta przedmiotu

Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa

1. Informacje podstawowe

Kierunek studiów pielęgniarstwo Jednostka zarządzająca kierunkiem studiów Wydział Medyczny Poziom studiów pierwszego stopnia (lic.) Profil studiów Profil praktyczny Forma studiów studia stacjonarne		Cykl kształcenia (nabór) 2025/26 Kod przedmiotu 17PIE-PS.PL2C.3624.25 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe Grupa zajęć standardu C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Wymagania wstępne	Osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w grupie przedmiotów wprowadzających.	
Przedmioty wprowadzające	podstawy pielęgniarstwa (semestr I)	
Koordinator	Halina Idczak	
Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia symulacyjne: 40	Liczba punktów ECTS 2.0

2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
Wiedza:			
W1	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarских w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi	C.W7	P6S_WG
W2	zakres opieki pielęgniarской i interwencji pielęgniarских w wybranych diagnozach pielęgniarских	C.W10	P6S_WG
W3	udział pielęgniarki w zespole interprofesjonalnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji	C.W11	P6S_WG P6S_WK
W4	pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania	C.W36	P6S_WG P6S_WK
W5	system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Aggravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem)	C.W37	P6S_WG
W6	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw)	C.W38	P6S_WG
W7	znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia	C.W39	P6S_WG
W8	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania	C.W40	P6S_WG
W9	zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi	C.W41	P6S_WG
W10	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego)	C.W42	P6S_WG
W11	rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania	C.W43	P6S_WG
W12	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarской	C.W44	P6S_WG

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
W13	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych	C.W45	P6S_WG
Umiejętności:			
U1	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej	C.U2	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
U2	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia	C.U4	P6S_UW P6S_UK
U3	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarskich	C.U5	P6S_UW P6S_UK
U4	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe	C.U6	P6S_UW
U5	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną	C.U7	P6S_UW
U6	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji	C.U8	P6S_UW P6S_UO
U7	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki	C.U10	P6S_UW
U8	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych	C.U11	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
U9	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	C.U12	P6S_UW P6S_UK
U10	prować dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa	C.U40	P6S_UW P6S_UK P6S_UO

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
U11	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru	C.U44	P6S_UW P6S_UK
U12	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia	C.U56	P6S_UW P6S_UK
U13	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki	C.U64	P6S_UW P6S_UK
U14	dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta	C.U65	P6S_UW P6S_UK
U15	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej	C.U66	P6S_UW P6S_UK
U16	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta	C.U67	P6S_UW P6S_UK
U17	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania)	C.U68	P6S_UW P6S_UK
U18	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych	C.U69	P6S_UW P6S_UK
U19	wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu	C.U70	P6S_UW P6S_UK
U20	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia	C.U71	P6S_UW P6S_UK
Kompetencje społeczne:			
K1	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	O.K1	P6S_KR

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
K2	jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	O.K2	P6S_KO
K3	jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	O.K3	P6S_KK P6S_KR
K4	jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	O.K4	P6S_KK P6S_KR
K5	jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	O.K5	P6S_KK P6S_KR
K6	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K7	P6S_KK

3. Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zasady i sposób przeprowadzenia badania podmiotowego. Dokumentowanie, analiza i interpretacja wyników. Wprowadzenie do badania przedmiotowego.	Wykład	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, K1, K2, K3, K5, K6
2.	Odrębności badania podmiotowego i przedmiotowego wieku dziecięcego i wieku senioralnego	Wykład	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, K1, K2, K3, K4
3.	Metody, techniki, narzędzia i zasady przeprowadzenia kompleksowego badania fizykalnego. Formułowanie oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb praktyki pielęgniarstwa	Wykład	W1, W10, W11, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, K3, K4
4.	Wykorzystanie systemów teleinformacyjnych i środków łączności do oceny podmiotowej i przedmiotowej	Wykład	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W8, K3, K4, K5
5.	Interpretacja wyników podmiotowego i przedmiotowego badania, formułowanie diagnozy i dokumentowanie wyników badania pacjenta	Wykład	W1, W10, W11, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, K1, K3, K4, K5
6.	Ćwiczenia symulacyjne niskiej wierności i pośredniej wierności: Zasady i technika przeprowadzenia badania stanu ogólnego. Zasady i technika przeprowadzania badania skóry i tkanki podskórnej.	Ćwiczenia symulacyjne	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
7.	Ćwiczenia symulacyjne niskiej wierności i pośredniej wierności: Zasady i technika przeprowadzania badania przedmiotowego głowy, narządów zmysłów i szyi z wykorzystaniem metod badawczych oglądania, badania palpacyjnego i opukiwania.	Ćwiczenia symulacyjne	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U2, U3, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6
8.	Ćwiczenia symulacyjne niskiej wierności i pośredniej wierności: Zasady i technika przeprowadzania badania przedmiotowego układu ruchu - szkieletowego i mięśniowego	Ćwiczenia symulacyjne	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U2, U3, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6
9.	Ćwiczenia symulacyjne niskiej wierności i pośredniej wierności: Zasady i technika przeprowadzania badania przedmiotowego klatki piersiowej i układu oddechowego z wykorzystaniem metod badawczych oglądania, badania palpacyjnego, opukiwania i osłuchiwania.	Ćwiczenia symulacyjne	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U2, U20, U3, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6
10.	Ćwiczenia symulacyjne niskiej wierności i pośredniej wierności: Zasady i technika przeprowadzania badania przedmiotowego układu sercowo-naczyniowego i obwodowego układu krążenia z wykorzystaniem metod badawczych oglądania, badania palpacyjnego, opukiwania i osłuchiwania	Ćwiczenia symulacyjne	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U19, U2, U3, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6
11.	Ćwiczenia symulacyjne niskiej wierności i pośredniej wierności: Zasady i technika przeprowadzania badania przedmiotowego jamy brzusznej z wykorzystaniem metod badawczych oglądania, osłuchiwania, opukiwania i badania palpacyjnego	Ćwiczenia symulacyjne	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U2, U3, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6
12.	Ćwiczenia symulacyjne niskiej wierności i pośredniej wierności: Zasady i technika przeprowadzania badania przedmiotowego układu nerwowego	Ćwiczenia symulacyjne	W1, W12, W13, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U2, U3, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6

4. Metody prowadzenia zajęć, weryfikacji efektów uczenia się i warunki zaliczenia

Forma zajęć	
-------------	--

Wykład	Metody prowadzenia zajęć:		
	Wykład		
	Metody (sposoby) weryfikacji:		Udział:
	Zaliczenie pisemne		50%
	Sprawdzian		50%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:		
	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny na zaliczeniu pisemnym i sprawdzianie umiejętności praktycznych (3 stacje mini OSCE). Zaliczenie pisemne w formie testu jednokrotnego wyboru, 30 pytań obejmujących treści przekazane podczas wykładów i ćwiczeń symulacyjnych. Min. 60% na zaliczenie. Warunkiem możliwości przystąpienia do zaliczenia jest zaliczenie ćwiczeń symulacyjnych.		
Ćwiczenia symulacyjne	Metody prowadzenia zajęć:		
	Dyskusja, Projekt, Pokaz, Case study, Praca w grupie, Metody symulacyjne (symulator niskiej wierności), Metody symulacyjne (symulator pośredniej wierności)		
	Metody (sposoby) weryfikacji:		Udział:
	Sprawdzian zdolności metodycznych i umiejętności technicznych		90%
	Obserwacja		10%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:		
	Wykonanie wszystkich procedur związanych z przeprowadzeniem badania przedmiotowego potwierdzających nabycie umiejętności w oparciu o check-listy.		

Efekt uczenia się dla przedmiotu	Metody (sposoby) weryfikacji			
	Zaliczenie pisemne	Sprawdzian	Sprawdzian zdolności metodycznych i umiejętności technicznych	Obserwacja
W1	x			
W2	x			
W3	x			
W4	x			
W5	x			
W6	x			
W7	x			
W8	x			
W9	x			
W10	x			

W11	x			
W12	x			
W13	x			
U1		x	x	x
U2		x	x	x
U3		x	x	x
U4		x	x	x
U5		x	x	x
U6		x	x	x
U7		x	x	x
U8		x	x	x
U9		x	x	x
U10		x	x	x
U11		x	x	x
U12		x	x	x
U13		x	x	x
U14		x	x	x
U15		x	x	x
U16		x	x	x
U17		x	x	x
U18		x	x	x
U19		x	x	x
U20		x	x	x
K1	x	x		x
K2				x
K3			x	x

K4				x
K5				x
K6				x

5. Literatura

Literatura podstawowa

1. Dyk D. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie; podmiotowe i przedmiotowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
2. Mańkowska A., Kasprzak W.: Medycyna fizykalna w praktyce klinicznej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020 - wybrane rozdziały

Literatura uzupełniająca

1. G. Douglas, F. Nicol, C. Robertson. Macleod. Badanie kliniczne. Wydawnictwo Urban and Partner, 2017 - wybrane rozdziały
2. Lynn S. Bickley, red. wydania polskiego Gaciong Z., Jędrusik P.: Bates – kieszonkowy przewodnik po badaniu podmiotowym i przedmiotowym. Wydawnictwo Termedia, 2014 - wybrane rozdziały

6. Nakład pracy studenta - bilans godzin i punktów ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta Liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	Wykład	15
	Ćwiczenia symulacyjne	40
Praca własna studenta	Przygotowanie do zajęć	1
	Studiowanie literatury	2
	Przygotowanie do zaliczenia	2
Łączny nakład pracy studenta		60
Liczba punktów ECTS		2

* Godzina (dydaktyczna) oznacza 45 minut